

מדינת ישראל | הנהלת בתי המשפט

דף הנחיות לתובעים ולנתבעים בתביעות קטנות

מרכז מידע טלפוני - 3333 – 270 - 077

עובדי מדור תביעות קטנות אינם משפטנים והם אינם רשאים או מוסמכים ליתן יעוץ משפטי אף לא לאחד מן הצדדים. המידע שלהלן מוגש כמידע כללי בלבד וכשירות לציבור. הוא איננו בא להחליף את הוראות החוק והתקנות ואינו בא במקום יעוץ משפטי. המשתמש בו יעשה זאת על אחריותו האישית בלבד. נא לקרוא בעיון הנחיות אילו, בכך יוקל עליך הטיפול בתביעה וניהול הדיון.

הנחיות אלו הן בכפוף להוראות החוק, ובמקרה של אי התאמה, הקובע הוא הנאמר בחוק.

1. הסמכות

בית משפט לתביעות קטנות דן בתביעות כספיות שהגיש אדם פרטי ולא חברה, לתשלום שאינו עולה על 33,800 שקל או להחלפת מצרך, תיקונו או לביטול עסקה בשווי האמור. סכום התביעה שבסמכות בית המשפט לתביעות קטנות, משתנה מעת לעת.

2. סמכות מקומית

לבית המשפט לתביעות קטנות תוגש תביעה על פי המקומות המפורטים מטה:

- א. מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע. (לא של התובע)
- ב. מקום יצירת ההתחייבות או המקום שנועד לקיומה.
- ג. מקום המסירה של הנכס.
- ד. מקום המעשה/ המחדל שבגיניו תובעים.

3. סדרי דין

מטרת בית משפט לתביעות קטנות היא הגעה ל"הכרעה צודקת ומהירה" בדרך הנראית מועילה ביותר, הדיון אמור להיות קצר ולעיתים מתקיים גם בשעות אחר הצהריים. לפיכך, ועפ"י חוק, רשאי בית המשפט לתביעות קטנות לחרוג מסדרי הדין הכלליים הנהוגים במשפטים רגילים.

4. הגשת התביעה ותשלום אגרה

- א. במזכירות בית המשפט ניתן לקבל טפסים למילוי כתב התביעה ויש לצרף את המסמכים הקשורים לעניין (אם יש). **חובה על מגיש התביעה לציין את מס' הזהות שלו וככל שיש בידי, גם את מספר הזהות של הנתבע/ים.** לתשומת ליבך יש להכין שלושה עותקים מלאים של כתב התביעה והנספחים + עותק מלא נוסף עבור כל נתבע נוסף.
- ב. את הכתב התביעה וכתב ההגנה יש להדפיס, אך ניתן להגיש את הטפסים בכתב יד ובלבד שכתב היד ברור וקריא.
- ג. את כתב התביעה ניתן להגיש בשפה העברית או הערבית. במידה והנך זקוק למתורגמן לשפה הערבית למועד הדיון, עליך להגיש בקשה לבית המשפט במזכירות.

- ד. יש להקפיד על ציון פרטים מלאים של הנתבע או החברה/העסק שהנדך תובע, לרבות: שם מלא ומדויק, כתובת מלאה כולל מיקוד, מס' טלפון ופקס במידה ויש ומספר זהות או ח.פ. של החברה. כשמדובר בנתבע שהוא חברה בע"מ או עסק, יש לציין את שם בעל החברה בכתב התביעה.
- ה. בעת הגשת התביעה יש לשלם אגרה כמפורט להלן:
בתביעה של עד 5,000 ש"ח אגרה בסך - 50 ש"ח
מעל 5001 ש"ח אגרה בסך של 1% מסכום התביעה
ניתן לשלם באמצעות כרטיס אשראי בבית המשפט או במזומן בבנק הדואר.
- ו. יש לפרט את הנזק ולציין סכום התביעה ומרכיביו בסעיף ה' בטופס התביעה.
- ז. כתב התביעה ינוסח בקיצור אך בבהירות, רצוי לפרט בתכלית הקיצור את הטענות והעובדות הרלוונטיות. יש לצרף העתקי המסמכים החשובים לטיעון (חוזה, צילומים, חוות דעת ומומחה, קבלות וכו'). לתביעות בנושא תאונות דרכים יש לצרף בנוסף לחוות דעת שמאי גם את צילומי הרכב המקוריים וכן שרטוט המציג את מקום התאונה ומהלכה. במידה ונפתח בעקבות התאונה תיק במשטרה, יש לפרט מה עולה בגורלו - ואם נידון העניין בבימ"ש לתעבורה נא להמציא את כתב האישום ופסק הדין שם.
- ח. את כתב התביעה בצירוף המסמכים יש להגיש למזכירות, כאשר המקור מיועד לבית המשפט, עותק אחד + הנספחים לכל נתבע מלבד תמונות. ולתובע עותק עליו תציין המזכירות את פרטי הדיון. (בזמן הגשת התביעה).
- ט. תובע שכבר הגיש באותה שנה, באותו בימ"ש יותר מ- 5 תביעות, רשאי השופט שלא לדון בתביעה ולהעבירה לבימ"ש השלום.

כתב הגנה

- כתב הגנה יוגש על גבי טופס שנשלח לנתבע. על הנתבע להגיש את כתב ההגנה בשלושה עותקים + הנספחים. ניתן להגישו במזכירות או באמצעות הדואר בלבד (**אין לשלוח כתב הגנה בפקס**), הנתבע יגיש את כתב ההגנה תוך 15 יום מהמצאת התביעה לידיו - שאם לא כן, זכאי התובע לקבל פסק-דין לפי כתב התביעה בלבד. במקרה של בקשה לפסק-דין בהעדר הגנה על התובע להגיש בקשה לבית המשפט. מזכירות בית המשפט תשלח עותק מכתב ההגנה לתובע.

תביעה שכנגד (כרוכה בתשלום אגרה)

- א. נתבע רשאי להגיש תביעה כנגד התובע על גבי טופס תביעה ולהוסיף בכותרת "תביעה שכנגד". כתב התביעה שכנגד, יוגש בשלושה עותקים מלאים + הנספחים. עותק "תביעה שכנגד" נוסף יוגש עבור כל נתבע שכנגד נוסף. על גבי כתב התביעה שכנגד יש לציין את מספר התיק העיקרי.
- ב. **כתב הגנה לתביעה שכנגד**
כתב הגנה לתביעה שכנגד יש להגיש תוך 7 ימים מיום ההמצאה.

הודעה לצד ג' (כרוכה בתשלום אגרה)

- א. נתבע הטוען שצד שלישי צריך לשאת באחריות לתביעה שהוגשה נגדו יכול להגיש הודעה לצד השלישי. אפשר להגיש ההודעה לצד ג' על גבי טופס תביעה תוך ציון בכותרת "הודעה לצד ג'". יש להגיש "הודעה לצד ג' " ב-4 עותקים כולל כל המסמכים שבהודעה לפי הפירוט להלן: אחד לביהמ"ש, אחד לתובע, אחד למגיש ההודעה ואחד לנתבע צד ג'. כמו כן יש להגיש עותק מלא של כתב התביעה ועותק מלא של כתב ההגנה המקוריים עבור צד ג' (שהוא צד "חדש" בתיק) עבור כל צד ג' נוסף יש להוסיף עותקים כמפורט לעיל.
- ב. **כתב הגנה ל"הודעה לצד ג"**
צד ג' שקיבל תביעה מהנתבע יגיש כתב הגנה תוך 30 יום, בצירוף כל מסמך המחזק את טענותיו.

כללים לקיום הדיון המשפטי

א. בעת הגשת כתב התביעה במזכירות יימסר לתובע מועד הדיון (לא תשלח לו הודעה נוספת). הזמנה על מועד הדיון תשלח רק לנתבע/ים. במידה ולא נקבע מועד דיון עם מסירת התביעה, תשלח הזמנה במועד מאוחר יותר.

ב. אם חזרה התביעה עקב כתובת שגויה או מסיבה אחרת, ניתן לבקש בכתב ממזכירות בית המשפט לבצע המצאת התביעה לנתבע ב"מסירה אישית" שתעשה על ידי התובע. הודעה על חזרת התביעה והסיבה לאי קבלתה תשלח לתובע בדואר לפני מועד הדיון. ניתן להתקשר למרכז מידע כעבור כחודש וחצי מיום הגשת התביעה לבירור אם כתב התביעה נמסר לנתבע.

ג. יש להגיע לדיון בזמן.

ד. על הצדדים להגיע ישירות לאולם הדיונים.

ה. אי התייצבות למשפט

1) אי התייצבות לדיון של צד שהוזמן כדין עלולה להביא לדחיית התביעה, במקרה שהתובע/ים

הוזמנו ולא התייצבו, ולמתן פסק דין לטובת התובע/ים במקרה שהנתבע/ים הוזמנו ולא התייצבו לדיון.

2) צד שלא התייצב לדיון מסיבה מוצדקת, רשאי להגיש בקשה לביטול פסק הדיון, בצירוף תצהיר התומך בעובדות.

ו. עדים וראיות

1) בית המשפט קובע, בדרך כלל, ישיבה אחת בלבד לדיון בתביעה.

2) ככל שצד מבקש להזמין עדים – עליו לדאוג להזמנתם למועד הדיון שנקבע.

3) ניתן להזמין עדים באמצעות בית המשפט, בפניה בכתב 30 יום לפני מועד הדיון, לצורך כך יש להפקיד בקופת בית המשפט סך - 99 ₪ לכל עד.

4) למרות האמור לעיל בסעיף קודם (3), ניתן להזמין עד באופן אישי. ואולם אי התייצבות עד שהוזמן שלא באמצעות בית המשפט – לא תהווה עילה לדחיית הדיון או לקביעת מועד נוסף לדיון.

ח. דחית הדיון

במקרה שנבצר מאחד הצדדים להופיע במועד הדיון עליו להגיש בקשה לדחיית מועד הדיון, לה תצורף תגובת הצד שכנגד, ככל שניתן. לאחר מכן עליו לברר את התשובה במרכז מידע לפני מועד הדיון. כל עוד לא החליט השופט על שינוי המועד, נשאר בעינו המועד הקבוע. במידה ונבצר ממבקש הדחייה לקבל תגובת הצד שכנגד יפרט מדוע נבצר הדבר ממנו.

10. הסדר פשרה

אם הגיעו הצדדים להסדר פשרה לפני מועד הדיון, יגישו על כך, בהקדם האפשרי, הודעה משותפת בכתב. עם אישור ההסדר על-ידי השופט לא יצטרכו הצדדים להופיע ביום הדיון. יש לוודא לפני מועד הדיון שהסדר הפשרה אושר על ידי בית המשפט.

11. פסק דין

בתום הדיון בתביעה ייתן בית המשפט את פסק-הדין. אולם הוא רשאי לדחות את מועד מתן פסק הדין ופסק הדין ישלח לצדדים בדואר.

הערה: המזכירות אינה מחשבת ריבית והצמדה על פסקי-הדין ואינה מפרשת פסקי דין.

12. הוצאה לפועל

לאחר מתן פסק הדין סיים בית המשפט לתביעות קטנות את מלאכתו והמשך ההליכים מתבצעים בהוצאה לפועל. אם אין הצד החייב משלם את הסכום הנקוב בפסק-הדין, רשאי הצד הזוכה לפנות ללשכת ההוצאה לפועל עם עותק פס"ד חתום במקור ולבקש את ביצועו של פסק-הדין.

13. ערעור

בדרך כלל, על פסק דינו של בית המשפט לתביעות קטנות - ניתן לערער לפני בית המשפט המחוזי, אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית משפט המחוזי. בקשת רשות ערעור יש להגיש לבית המשפט המחוזי תוך 15 ימים מיום מתן פסק דין.

14. משמר בתי המשפט

לפי עקרון פומביות הדין, בתי המשפט מהווים מקום פתוח לכל אדם החפץ להיכנס בשעריהם. משמר בתי המשפט האמון על הביטחון ועל הסדר הציבורי בבתי המשפט, עורך בדיקות ביטחון לכל באי בית המשפט, במטרה לממש את אחריותו בהגנה על כלל באי בית המשפט, עובדיו ושופטיו. הבדיקה עשויה לכלול תשאול, בדיקת כבודה, מעבר בשער מגנומטר ומכונת שיקוף ולעיתים נדרשת הפקדת חפצים.

למאבטחים סמכויות שוטר בתוך כותלי בית המשפט ויש להישמע להוראותיהם ולשתף פעולה במהלך הבדיקה ובזמן שהייה ברחבי בית המשפט.

כניסה לבתי המשפט עם נשק או עם כלי פוגעני אחר כגון אגרופן, מספריים וואו קסדת אופנוע **אסורה**. בהתאם לחוק נפגעי עבירה, הנך רשאי לפנות לאיש משמר בתי המשפט לצורך הגנה כאשר הנך מרגיש מאוים או חושש לביטחונך בתוך בית המשפט או בסמוך לו.

לרשותך חוברת מידע בנושא תביעות קטנות באתר הרשות השופטת בכתובת - www.court.gov.il

